KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 3.4.2019 r.
COM(2019) 170 final

KOMUNIKAT KOMISJI

Wzmocniony nadzór – Grecja, kwiecień 2019 r.

Kontekst

W dniu 27 lutego 2019 r. Komisja przyjęła drugie sprawozdanie ze wzmocnionego nadzoru w Grecji[1]. Wzmocniony nadzór zapewnia – obok włączenia Grecji w ramy europejskiego semestru – kompleksowe ramy monitorowania rozwoju sytuacji gospodarczej i realizacji polityk koniecznych do zapewnienia trwałego ożywienia gospodarczego[2]. Stanowi też ramy służące Komisji do oceny zobowiązania, jakie podjęła Grecja na forum Eurogrupy w dniu 22 czerwca 2018 r., dotyczącego kontynuowania i zakończenia reform przyjętych w ramach programu pomocy stabilizacyjnej Europejskiego Mechanizmu Stabilności i zapewnienia, by cele reform przyjętych w ramach tego programu i jego poprzedników zostały zabezpieczone, zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia 472/2013. Obejmuje to realizację zobowiązań szczegółowych w zakresie reform, załączonych do oświadczenia Eurogrupy z dnia 22 czerwca 2018 r., w obszarach (i) polityki budżetowej i budżetowo-strukturalnej, (ii) dobrobytu społecznego, (iii) stabilności finansowej, (iv) rynków pracy i rynków produktowych, (v) prywatyzacji oraz (vi) administracji publicznej[3].

W sprawozdaniu ze wzmocnionego nadzoru przyjętym w dniu 27 lutego 2019 r. stwierdzono, że Grecja poczyniła znaczny postęp w realizacji zobowiązań szczegółowych w zakresie reform, które miały być wykonane do końca 2018 r. Uznano w szczególności, że następujące zobowiązania szczegółowe na koniec 2018 r. można uznać za zrealizowane: (i) przyjęcie budżetu na 2019 r. zgodnego z docelowym poziomem nadwyżki pierwotnej w wysokości 3,5 % PKB; (ii) uniknięcie akumulacji zaległych płatności netto, chociaż potrzebne są jeszcze dodatkowe wysiłki, aby uregulować wcześniejsze zaległości płatnicze i uniknąć nagromadzenia nowych; (iii) otwarcie wystarczającej liczby placówek podstawowej opieki zdrowotnej, aby uzyskać masę krytyczną; (iv) dokończenie ważnych działań w celu zapewnienia scentralizowanego systemu zamówień publicznych w służbie zdrowia; (v) poluzowanie ograniczeń w przepływie kapitału zgodnie z uzgodnionym planem działania; (vi) opracowanie i przyjęcie strategii zbycia Greckiego Funduszu Stabilności Finansowej (HFSF), przy czym nadal rozważa się ewentualne zaangażowanie władz na końcowym etapie transakcji zbycia; (vii) przyjęcie przepisów upoważniających do udzielania licencji inwestycyjnych; (viii) podwyższenie płacy minimalnej formalnie zgodne z procedurą ustawodawczą, chociaż skala tej podwyżki zwiększa ryzyko dla zatrudnienia i konkurencyjności; (ix) ukończenie I etapu projektu dotyczącego e-sprawiedliwości; (x) realizacja planu strategicznego Helleńskiej Korporacji ds. Aktywów i Udziałów (ang. Hellenic Corporation of Assets and Participations, „HCAP"); (xi) restrukturyzacja ETAD – jednostki zależnej działającej w sektorze nieruchomości – i rozpoczęcie wdrażania mechanizmu koordynacji w odniesieniu do przedsiębiorstw państwowych objętych zakresem HCAP w świetle opóźnień w przenoszeniu centrum olimpijskiego (OAKA); (xii) aktualizacja planu rozwoju aktywów agencji prywatyzacyjnej (TAIPED), zakończenie najważniejszych przetargów prywatyzacyjnych, w tym na sieć przesyłu gazu (DESFA), oraz przedłużenie koncesji dla międzynarodowego portu lotniczego w Atenach, a także zakończenie realizacji głównych działań związanych z projektem Hellinikon; oraz (xiii) władze uzgodniły z Komisją metody przeprowadzenia do połowy 2019 r. niezależnej oceny procedury mianowania

[1] Komunikat Komisji COM(2019) 201 i towarzyszący mu dokument roboczy służb Komisji SWD(2019) 201 z dnia 27 lutego 2019 r.

[2] Europejski Bank Centralny (EBC) uczestniczy we wzmocnionym nadzorze w porozumieniu z Komisją i zgodnie ze swoimi kompetencjami, zapewniając wiedzę ekspercką w zakresie polityki sektora finansowego oraz kwestii o zasadniczym znaczeniu makroekonomicznym, takich jak główne cele budżetowe, stabilność budżetowa oraz potrzeby w zakresie finansowania. Europejski Mechanizm Stabilności (EMS) uczestniczy w tych pracach w ramach swojego systemu wczesnego ostrzegania oraz zgodnie z protokołem ustaleń z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie stosunków roboczych między Komisją Europejską a EMS.

[3] https://www.consilium.europa.eu/media/35749/z-councils-council-configurations-ecofin-eurogroup-2018-180621-specific-commitments-to-ensure-the-continuity-and-completion-of-reforms-adopted-under-the-esm-programme_2.pdf

sekretarzy administracyjnych i dyrektorów generalnych oraz przyjęły najważniejsze przepisy mające na celu lepsze planowanie rekrutacji w sektorze publicznym i powiązanie wieloletniego planu zatrudnienia ze średniookresową strategią fiskalną.

W sprawozdaniu ze wzmocnionego nadzoru przyjętym w dniu 27 lutego 2019 r. stwierdzono też jednak, że pewna liczba zobowiązań szczegółowych w zakresie reform, które miały być wykonane do końca 2018 r., pozostaje niezrealizowana i wymaga uzupełnienia. Zobowiązania, które pozostawały niezrealizowane w tym terminie, dotyczyły środków w dziedzinie administracji skarbowej, stabilności finansowej, energii, prywatyzacji i administracji publicznej. W przypadku niektórych zobowiązań należało jedynie dopełnić formalności technicznych (restrukturyzacja spółki gazowniczej DEPA; autostrada Egnatia; mianowania w HFSF), podczas gdy inne zobowiązania były nadal przedmiotem szeroko zakrojonych debat (administracja skarbowa i publiczna; zbycie przedsiębiorstw produkujących energię z węgla brunatnego; sektor finansowy, w tym ochrona głównego miejsca zamieszkania).

W sprawozdaniu ze wzmocnionego nadzoru przyjętym w dniu 27 lutego 2019 r. zasygnalizowano również, iż sytuacja w niektórych obszarach budzi niepokój co do kierunku reform i ich realizacji w perspektywie średnioterminowej. Te obawy wymagają pełnej uwagi władz i dotyczą: a) poziomu ambicji działań mających sprostać strukturalnym wyzwaniom fiskalnym oraz zapobiec powstawaniu nowych zagrożeń fiskalnych, które mogą się pojawić w związku z orzeczeniami sądowymi, rekrutacją w sektorze publicznym oraz potencjalnymi zmianami systemów ratalnej spłaty zaległych podatków i składek na ubezpieczenie społeczne; b) tempa wdrażania i znaczenia przypisywanego środkom koniecznym do przywrócenia dobrej kondycji i odporności sektora bankowego, zwłaszcza jeśli chodzi o jakość aktywów; oraz c) zobowiązania do utrzymania konkurencyjności płac w średnim okresie oraz do stworzenia otoczenia rzeczywiście sprzyjającego przedsiębiorczości i inwestycjom.

W niniejszej aktualizacji oceniono, jakie postępy w realizacji zobowiązań szczegółowych w zakresie reform, które miały być wykonane do końca 2018 r., zostały poczynione od czasu przyjęcia w dniu 27 lutego 2019 r. sprawozdania ze wzmocnionego nadzoru. W szczególności Grecja: (i) przyjęła przepisy prawa pierwotnego i wtórnego wzmacniające niezależny urząd ds. dochodów publicznych; (ii) przedstawiła stosowne zaktualizowane informacje dotyczące środków wspierających rozwiązanie problemu kredytów zagrożonych oraz stabilność sektora bankowego (e-licytacje, gwarancje państwowe, plan działania dotyczący niewypłacalności gospodarstw domowych); (iii) przyjęła przepisy prawa pierwotnego dotyczące nowego systemu ochrony głównego miejsca zamieszkania i zobowiązała się, że wkrótce przyjmie przepisy prawa wtórnego w tej dziedzinie; (iv) podjęła niezbędne kroki w celu obsadzenia wolnych stanowisk w HFSF; (v) wznowiła przetarg mający na celu zbycie części przedsiębiorstwa Public Power Corporation wytwarzającej energię z węgla brunatnego; (vi) przyjęła przepisy dotyczące restrukturyzacji DEPA; (vii) dokonała postępów w działaniach mających na celu usunięcie przeszkód utrudniających transakcję dotyczącą Egnatii; oraz (viii) przyjęła szereg środków posuwających do przodu reformę administracji publicznej.

Grecja podjęła niezbędne działania w celu zrealizowania wszystkich zobowiązań szczegółowych w zakresie reform, które miały być wykonane do końca 2018 r.

W dniu 22 czerwca 2018 r. Eurogrupa uzgodniła, że pakiet środków dotyczących redukcji długu dla Grecji powinien obejmować zachęty mające na celu zapewnienie zdecydowanego i stałego wdrażania środków reform uzgodnionych w programie. W tym celu niektóre z warunkowych środków okołozadłużeniowych uzależnionych od prowadzenia odpowiedniej polityki są udostępniane Grecji co pół roku do połowy 2022 r., pod warunkiem przestrzegania przez nią zobowiązań w zakresie ciągłości i kompletności reform, w oparciu o pozytywne sprawozdania w ramach wzmocnionego

nadzoru. Środki te obejmują: (i) zwrot ekwiwalentu dochodu z posiadanych przez banki centralne obligacji państwowych w ramach programu dotyczącego rynków papierów wartościowych oraz umowy o aktywach finansowych netto oraz (ii) zmniejszenie do zera marży odsetkowej od niektórych rat pożyczek udzielanych w ramach Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej. Treść przyjętego w dniu 27 lutego 2019 r. sprawozdania ze wzmocnionego nadzoru oraz jego późniejszej aktualizacji może zostać wykorzystana przez Eurogrupę do uzgodnienia decyzji w sprawie wdrożenia pierwszego zestawu środków okołozadłużeniowych.

Aktualizacja dotycząca postępów w realizacji zobowiązań szczegółowych w zakresie reform

Administracja skarbowa

Zobowiązanie szczegółowe dotyczące osiągnięcia poziomu zatrudnienia w niezależnym urzędzie ds. dochodów publicznych (IAPR) wynoszącego 12 000 stałych pracowników, które miało być wykonane na koniec 2018 r., nie zostało jeszcze zrealizowane (poziom zatrudnienia na koniec 2018 r. wyniósł 11 487 pracowników); władze przyjęły obecnie komplet środków dodatkowych. Pomogą one wywiązać się z zobowiązania dotyczącego zatrudnienia, wzmocnią szerszą reformę poboru dochodów oraz zwiększą ogólną zdolność operacyjną i efektywność IAPR w różnych aspektach. Do czasu przyjęcia w dniu 27 lutego 2019 r. sprawozdania ze wzmocnionego nadzoru władze podjęły już pewne działania w tym zakresie (przyjęcie planu działania na rzecz reform („plan działania") na lata 2019–2021; porozumienie z sekretariatem generalnym ds. systemów informacyjnych w sprawie rocznej puli przeznaczonej na technologie informacyjne). Od czasu przyjęcia w dniu 27 lutego 2019 r. sprawozdania ze wzmocnionego nadzoru władze zakończyły wprowadzanie pozostałych środków dodatkowych, które zostały uzgodnione w celu wzmocnienia IAPR.

- Wprowadzenie stopni zaszeregowania, wynagrodzeń i oceny wyników dostosowanych do potrzeb IAPR uważa się za niezbędne do zapewnienia IAPR perspektyw przyciągnięcia wysoko wykwalifikowanych pracowników oraz umożliwienia ich rozwoju i awansu. Na początku marca 2019 r. przyjęto nowelizację przepisów będących podstawą działania IAPR. Nowelizacja ta umożliwi przyjęcie przepisów prawa wtórnego wprowadzających nowy system stopni zaszeregowania bezpośrednio powiązanych z opisem stanowiska pracy. Omawiana reforma jest ściśle związana z reformą administracji publicznej, a w szczególności powoływania kadry kierowniczej wyższego szczebla w sektorach publicznych.
- Zmiany legislacyjne dotyczące ochrony przed odpowiedzialnością i ułatwiające mobilność zostały uzgodnione i przyjęte na początku marca 2019 r.
- Na początku marca przyjęto też wspólną decyzję ministerialną w sprawie zakupu znaczników paliwa, co zapewni istotne narzędzie w walce z przemytem.

Rozwiązanie problemu kredytów zagrożonych

W sprawozdaniu ze wzmocnionego nadzoru stwierdzono, że należy usunąć niedociągnięcia w ramach prawnych utrudniające rozwiązanie problemu kredytów zagrożonych. Od czasu przyjęcia w dniu 27 lutego 2019 r. sprawozdania ze wzmocnionego nadzoru władze podjęły dodatkowe działania w kilku obszarach. Działania te uznaje się za wystarczające do celów wywiązania się z zobowiązania szczegółowego dotyczącego rozwiązania problemu kredytów zagrożonych:

w dalszej perspektywie konieczne będą jednak ścisłe monitorowanie i działania następcze, a instytucje europejskie będą składać z nich sprawozdania w ramach wzmocnionego nadzoru. W szczególności:

- Władze przyjęły nowelizację przepisów i przedstawiły zaktualizowany plan działania dotyczący postępowania z **kredytami gwarantowanymi przez państwo**. W najbliższych miesiącach zostanie dokonana ocena skuteczności tego planu pod względem osiągnięcia celu, jakim jest pełne opanowanie wpływu bieżących wezwań do zapłaty na podstawie gwarancji.
- Jeżeli chodzi o **e-licytacje**, w kontekście zbliżającej się oceny wdrożenia kodeksu postępowania cywilnego zaproponowano rozwiązanie kwestii odraczania licytacji przez sądy w związku z wniesieniem przez dłużnika petycji o zmianę ceny wywoławczej. Oczekuje się, że – o ile będzie to konieczne w kontekście trzeciego cyklu wzmocnionego nadzoru – władze przedstawią i uchwalą wnioski w sprawie środków wykonawczych, aby zapobiec nadużyciom procedury przez osoby celowo niewywiązujące się z zobowiązań, polegającym na składaniu w ostatniej chwili petycji o odroczenie licytacji na podstawie wdrażanego nowego systemu ochrony głównego miejsca zamieszkania oraz dotychczas obowiązującej ustawy o niewypłacalności gospodarstw domowych (*Katseli*). Władze przeanalizują ponadto bardziej szczegółowo przyczyny niepowodzenia licytacji i w razie konieczności przyjmą odpowiednie środki ustawodawcze, aby poprawić sytuację.
- Władze przestawiły dane dotyczące liczby spraw czekających na rozpatrzenie w kontekście **ram prawnych niewypłacalności gospodarstw domowych**, a także docelową ścieżkę prowadzącą do wyeliminowania zaległości do 2021 r. zgodnie z planem działania, przy założeniu, że uda się poprawić infrastrukturę. Oczekuje się, że władze przedstawią do połowy 2019 r. zmieniony plan działania, który będzie uwzględniać również wpływ nowego systemu ochrony głównego miejsca zamieszkania.
- Greckie stowarzyszenie bankowe przekazało niezbędne wyjaśnienia w dotyczące ustaw w sprawie **sprzedaży i sekurytyzacji kredytów zagrożonych**. Wyjaśnienia te opublikowano również na stronach internetowych Ministerstwa Finansów. Skuteczność tych ustaw zostanie oceniona w nadchodzących miesiącach.

Kredyty zagrożone: ochrona głównego miejsca zamieszkania

Grecja uchwaliła przepisy w celu ustanowienia nowego systemu ochrony niektórych głównych miejsc zamieszkania, który ma pomóc w restrukturyzacji kredytów zagrożonych. Było to konieczne, aby zastąpić przepisy chroniące główne miejsca zamieszkania obowiązujące na mocy ustawy o niewypłacalności gospodarstw domowych (*Katseli*), które miały z założenia charakter tymczasowy i wygasły z końcem lutego 2019 r. (po nadzwyczajnym przedłużeniu ich obowiązywania o dwa miesiące). Prawo pierwotne ustanawiające ten system przyjęto w dniu 29 marca, a wkrótce spodziewane jest przyjęcie aktów prawa wtórnego dotyczących specyfikacji wyznaczonej platformy elektronicznej, dotacji państwa i sposobu wyceny niektórych aktywów uwzględnianych na potrzeby kryteriów majątkowych.

Nowy system wprowadzony w Grecji jest unikalny, tzn. nie występuje w takiej formie w żadnym innym kraju. Można go opisać pokrótce następująco: kredytobiorcy będący osobami fizycznymi, którzy zalegali z płatnościami na dzień 31 grudnia 2018 r., a zabezpieczeniem ich kredytu jest ich główne miejsce zamieszkania, mogą złożyć wniosek o objęcie ich systemem za pośrednictwem platformy elektronicznej. Jeżeli kredytobiorcy spełniają określone kryteria kwalifikowalności, mogą ubiegać się o możliwość skorzystania z restrukturyzacji i umorzenia ich długów hipotecznych

(kredytów mieszkaniowych lub kredytów dla przedsiębiorców), albo po zaakceptowaniu ujednoliconych ofert restrukturyzacji, które będą składane przez wierzycieli za pośrednictwem platformy internetowej, albo – w przypadku braku porozumienia w sprawie oferty restrukturyzacji – na drodze sądowej; dłużnicy będą również chronieni przed egzekucją z nieruchomości będącej ich głównym miejscem zamieszkania, dopóki będą spłacać raty restrukturyzowanych długów. Kredytobiorcy otrzymają od państwa dotację do części rat. Dyskusje, jakie miały miejsce w ostatnich tygodniach, umożliwiły wyjaśnienie kluczowych kwestii i służyły zapewnieniu, aby system miał rzeczywiście tymczasowy charakter, był odpowiednio ukierunkowany, obejmował odpowiednie mechanizmy chroniące przed nadużyciami ze strony osób celowo niewywiązujących się z zobowiązań i zapobiegające powstawaniu nowych zaległości w rozpatrywaniu spraw sądowych, a także wspierał zachęty do dyscypliny spłat.

Poniżej przedstawiono główne parametry nowego systemu.

- **Obejmuje on kredyty, których zabezpieczeniem jest główne miejsca zamieszkania, niezależnie od tego, czy były udzielone gospodarstwom domowych, czy też przedsiębiorcom.** Rozszerzenie zakresu systemu na kredyty dla przedsiębiorców budzi szczególne zastrzeżenia, o których powiadomiono władze greckie. W ten sposób ochroną z tytułu głównego miejsca zamieszkania objęto nową kategorię kredytobiorców, która nie była uwzględniona we wcześniejszej ustawie *Katseli* (osoby zaciągające kredyty dla przedsiębiorstw), a przy rozpatrywaniu ich wniosku nie dokonuje się oceny rentowności prowadzonej działalności gospodarczej. W związku z powyższym trudniej jest ocenić liczbę potencjalnych wniosków, a co za tym idzie – zdolność systemu (w tym sądów i mechanizmu dotacji państwa) do opanowania ich wpływu. Warto jest również zwrócić szczególną uwagę na aspekt stabilności finansowej. Dostępne oceny skutków wskazują mianowicie, że w porównaniu z mieszkaniowymi kredytami hipotecznymi konieczne będą wyższe umorzenia długów, wskutek czego szacowany wpływ na kapitał banków jest stosunkowo wysoki. Co więcej, jeżeli system nie będzie dobrze działać, istnieje ryzyko, że w przyszłości banki będą mniej skłonne do udzielania małym przedsiębiorstwom kredytów pod zabezpieczenie w postaci głównego miejsca zamieszkania, co może ograniczyć akcję kredytową w segmencie kredytów zabezpieczonych. Istnieje również ryzyko, że dostępność nowego systemu obejmującego kredyty dla przedsiębiorców zniechęci kwalifikujących się dłużników do korzystania z mechanizmów pozasądowych, które umożliwiają restrukturyzację także potencjalnych zaległości z tytułu podatków i składek na ubezpieczenie społeczne. Najbardziej wiążącym kryterium kwalifikowalności jest wysokość niespłaconych pożyczek, którą ustalono na poziomie 130 000 EUR na jednego wierzyciela w przypadku mieszkaniowych kredytów hipotecznych, i 100 000 EUR w przypadku kredytów dla przedsiębiorców, co w pewnym stopniu zmniejsza ryzyko związane z tą kategorią kredytów. Zgodnie z dostępnymi szacunkami liczba kwalifikujących się dłużników mających zobowiązania wobec więcej niż jednego wierzyciela będzie niewielka, a przyjęcie wartości progowej na jednego wierzyciela uprościłoby automatyczne rozpatrywanie wniosków w ramach platformy. Instytucje wyraziły niepokój w związku z faktem, że dopuszczono wartość progową dla wielu wierzycieli, i zwróciły się do władz o dodatkowe informacje na temat zakresu i skutków tego uregulowania.

- **W ramach systemu ustanowiono kryteria kwalifikowalności dotyczące dochodu gospodarstwa domowego i majątku innego niż główne miejsce zamieszkania, a także wartość progową nieruchomości.** Próg wartości majątku (na dzień złożenia wniosku) określono na poziomie 15 000 EUR w odniesieniu do aktywów płynnych kredytobiorcy, jego

współmałżonka i osób pozostających na utrzymaniu oraz 80 000 EUR w odniesieniu do nieruchomości i pojazdów transportowych. Instytucje europejskie zwróciły uwagę władz na wpływ, jaki ma na dyscyplinę spłat obrana przez nie strategia polityczna, oraz na konsekwencje w zakresie redystrybucji dochodów związane z przyznawaniem przez państwo 20-letniej dotacji kredytobiorcom, którzy oprócz głównego miejsca zamieszkania mogą posiadać stosunkowo duży majątek. Próg dochodowy opiera się na warunkach określonych w ustawie *Katseli*, tzn. jest zależny od wielkości gospodarstwa domowego i ograniczony górnym pułapem 36 000 EUR rocznie[4]. Wartość progową chronionego miejsca zamieszkania ustalono na jednolitym poziomie 250 000 EUR w przypadku kredytów dla gospodarstw domowych, a zatem nowy system ma szerszy zakres niż ustawa *Katseli* (na mocy której wartość progowa wynosiła 180 000 EUR, plus dodatkowe kwoty w zależności od wielkości rodziny). W przypadku pożyczek dla przedsiębiorców próg ustalono na jednolitym poziomie 175 000 EUR.

- **Z systemu mogą korzystać dłużnicy będący pracownikami sektora publicznego, którzy nie zaciągnęli kredytu hipotecznego w banku, tylko otrzymali pożyczkę hipoteczną na preferencyjnych warunkach z funduszu publicznego.** Instytucje europejskie zwróciły uwagę władz, że uregulowanie to nie służy rozwiązaniu problemu kredytów zagrożonych udzielonych przez banki i może wpłynąć niekorzystnie na dyscyplinę spłat.

- **System ma z założenia charakter tymczasowy.** Wnioski można składać do dnia 31 grudnia 2019 r. Kwalifikują się kredyty, których spłata na dzień 31 grudnia 2018 r. była opóźniona o co najmniej 90 dni. W świetle tej daty końcowej możliwe będzie przedstawienie sprawozdania po wygaśnięciu systemu w kontekście monitorowania w ramach wzmocnionego nadzoru zobowiązań szczegółowych na koniec 2019 r.

- **Na podstawie oferowanych przez banki warunków restrukturyzacji przyznawana będzie progresywna dotacja państwa do spłacanych rat, zależna od wysokości dochodu kredytobiorcy** (szacowana średnio na około 30 %). W ramach systemu stosuje się obowiązkową redukcję wartości należności wierzycieli w przypadku kwoty głównej, dla której współczynnik pokrycia należności zabezpieczeniem przekracza 120 %. Raty będą spłacane przez standardowy okres wynoszący 20 lat (maksymalnie do 80. roku życia dłużnika). Przyjęcie takiego standardowego rozwiązania może pomóc nadrobić opóźnienia w redukowaniu kredytów zagrożonych. W przeciwieństwie do standardowej praktyki bankowej rozwiązanie to nie uwzględnia jednak w pełni ogólnej zdolności płatniczej dłużnika ani nie bierze pod uwagę rentowności działalności gospodarczej prowadzonej przez kredytobiorców będących przedsiębiorcami, ponieważ przewiduje horyzontalne stosowanie takiego samego modelu restrukturyzacji i umorzeń. W zamierzeniu ma to ułatwić przeprowadzenie dużej liczby restrukturyzacji w krótkim czasie.

- **Platforma elektroniczna powinna zacząć działać przed końcem kwietnia 2019 r.** Ma ona oceniać zgodność z kryteriami kwalifikowalności w sposób w pełni zautomatyzowany i będzie miała funkcję sprawdzania informacji dotyczących wnioskodawców w innych bazach danych sektora publicznego lub sektora bankowego. Platforma będzie powiadamiać wierzycieli o wnioskach oczekujących na rozpatrzenie i przekazywać im odpowiednie zbiory danych, aby umożliwić przygotowanie oferty dla dłużników. Platforma ma również służyć do filtrowania

[4] Mediana ekwiwalentnego dochodu gospodarstwa domowego, którego wielkość kwalifikuje je do najwyższego progu (dwie osoby dorosłe i trzy osoby pozostające na utrzymaniu), wynosi w przybliżeniu od 18 do 20 tys. EUR, w zależności od wieku dzieci.

spraw prowadzonych na podstawie ustawy *Katseli* według kryteriów ilościowych. O ile funkcja ta zostanie wdrożona we właściwy sposób, pomoże sądom wykrywać nieuczciwe wnioski oraz umożliwi szybsze rozstrzyganie spraw wnoszonych na podstawie ustawy o niewypłacalności gospodarstw domowych.

- **Skutecznie działająca platforma mogłaby zasadniczo przyczynić się do zadowalającej liczby restrukturyzacji, przy czym związane z nią ryzyko późniejszych sporów, które zwiększą już istniejące zaległości w sądach, jest ograniczone, choć zauważalne.** W przypadku nieosiągnięcia porozumienia w sprawie restrukturyzacji za pośrednictwem platformy dłużnik ma prawo złożyć wniosek o restrukturyzację kredytu do właściwego sądu pokoju. Wyznaczenie terminu rozprawy oraz wydanie orzeczenia sądu musi nastąpić w ściśle określonych terminach (odpowiednio sześć miesięcy od dnia złożenia wniosku i trzy miesiące od rozprawy). Możliwe jest tymczasowe zawieszenie rozpatrywania wniosków o egzekucję, jeżeli spełnione są określone warunki. W przypadku udzielenia takiego zawieszenia dłużnicy, którzy zostali uznani za kwalifikujących się do objęcia ich systemem, ale nie uzyskali restrukturyzacji za pośrednictwem platformy, muszą – w zależności od okoliczności – wnosić comiesięczne raty spłaty albo spłacić część należnej kwoty. Ustawodawstwo przewiduje pewne środki chroniące przed niepoważnymi wnioskami lub wnioskami składanymi w złej wierze – mogą one być karane sądowo. Warto jednak ściśle monitorować potencjalne nowe sprawy sądowe związane z systemem oraz ich wpływ na postępowania egzekucyjne, zarówno w krótkim, jak i w długim okresie, ponieważ oba te aspekty mają znaczenie dla akcji kredytowej oraz redukcji kredytów zagrożonych w przyszłości.
- **Dostępne dane szacunkowe potwierdzają, że koszt budżetowy dotacji nie przekroczy zaplanowanej puli wynoszącej 150 mln EUR w 2019 r., a w kolejnych latach po 200 mln EUR rocznie.** Wielkość dotacji należy określić w ustawodawstwie wtórnym i uważnie monitorować, ponieważ dostępne szacunki są obarczone niepewnością w związku z niepełną dostępnością danych.

Podsumowując, nowy uchwalony system może wesprzeć restrukturyzację kredytów zagrożonych, chociaż wiążą się z nim pewne ryzyka dla stabilności finansowej i dyscypliny spłat. Na etapie przygotowawczym procesu legislacyjnego osiągnięto znaczny postęp, jeżeli chodzi o ograniczenie ryzyk wskazanych przez EBC w opinii[5] dotyczącej wcześniejszego projektu ustawy, które były związane z wdrożeniem i z ewentualnymi postępowaniami sądowymi, a także zastrzeżeń dotyczących potencjalnego wpływu systemu na stabilność finansową i na dyscyplinę spłat oraz groźby nadużyć ze strony osób celowo niewywiązujących się z zobowiązań. Należy jednak podkreślić, że chociaż ryzyka te zostały w pewnym stopniu ograniczone w uchwalonych przepisach, to nie zostały całkowicie wyeliminowane: ze względu na unikalność systemu nie wiadomo dokładnie, jak będzie działać w praktyce, a co za tym idzie – czy możliwe jest ilościowe określenie związanych z nim ryzyk, a jeżeli tak, to w jakim stopniu.

W dalszej perspektywie należy szybko ustalić pozostałe szczegóły techniczne, zwłaszcza te dotyczące sposobu działania i funkcji platformy; należy jak najszybciej przygotować jej techniczne wdrożenie. Wdrażanie będzie wymagało ścisłego monitorowania pod kątem aspektów operacyjnych (działanie platformy, tempo rozpatrywania wniosków), wpływu na kapitał banków, postępowania egzekucyjne i sprawy sądowe, a także kosztów budżetowych dotacji. Instytucje europejskie będą przedstawiać zaktualizowane informacje dotyczące wdrażania systemu

[5] https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/legal/pdf/en_con_2019_09_f_sign_.pdf

i ewentualnych zastrzeżeń w kontekście wzmocnionego nadzoru. Wzywa się władze greckie do zobowiązania się do nieprzedłużania okresu obowiązywania systemu i do nierozszerzania jego zakresu oraz do podjęcia działań naprawczych, w tym środków ustawodawczych, gdy pojawią się problemy dotyczące sytuacji prawnej lub wdrażania systemu. Na koniec należy przypomnieć, że nowy system będzie wymagał zatwierdzenia pomocy państwa przez Komisję.

Zgodnie z objaśniającym raportem załączonym do ustawy w sprawie nowego systemu instytucje europejskie przyjmują z zadowoleniem zobowiązanie władz greckich do podjęcia działań w celu ujednolicenia zbioru aktów prawnych, które regulują niewypłacalność i upadłość oraz restrukturyzację zadłużenia. Działania te rozpoczną się od reformy ustawy *Katseli*, która powinna zostać ukończona do połowy 2019 r. Reforma ta ma służyć zapewnieniu jasności i spójności prawa, usunięciu luk prawnych, które mogą być nadużywane w celu zawieszenia lub uniemożliwienia postępowania egzekucyjnego, wprowadzeniu dodatkowych zabezpieczeń, które będą wystarczające, aby powstrzymać kredytobiorców od celowego niewywiązywania się zobowiązań, oraz upowszechnieniu dwustronnych lub wielostronnych restrukturyzacji pozasądowych.

Grecki Fundusz Stabilności Finansowej (HFSF)

Wszystkie zobowiązania dotyczące zarządzania HFSF zostały wypełnione. Jeżeli chodzi o funkcjonowanie HFSF, minister finansów Grecji przedłożył Grupie Roboczej Eurogrupy pismo z listą osób nominowanych na nieobsadzone stanowiska w zarządzie i w radzie generalnej HFSF. Wszyscy nominaci zostali zatwierdzeni przez Grupę Roboczą Eurogrupy. Ministerstwo Finansów otrzymało i zatwierdziło opinię Rady Prawnej Stanu w sprawie statusu komisji selekcyjnej HFSF i kontynuacji jej prac podczas okresu działania HFSF.

Energia

Zbycie części przedsiębiorstwa Public Power Corporation (PPC) wytwarzającej energię z węgla brunatnego, składającej się z elektrowni opalanych węglem brunatnym – Meliti oraz Megalopolis 3 i 4, pozostaje podstawowym elementem reformy sektora energetycznego w Grecji. Po niepowodzeniu pierwszego przetargu w lutym 2019 r. władze potwierdziły zamiar sfinalizowania transakcji zbycia i wywiązania się w ten sposób z zobowiązania istniejącego w ramach wzmocnionego nadzoru i na podstawie środków przeciwdziałających praktykom monopolistycznym i powiązanej decyzji Komisji. W tym celu władze Grecji uruchomiły nowy przetarg i wyznaczyły termin zamknięcia transakcji na koniec czerwca za zgodą walnego zgromadzenia PPC. Transakcja zbycia została również uwzględniona w ostatniej nowelizacji greckiego prawa energetycznego. Na jej mocy obowiązek sfinalizowania zbycia nałożono również na akcjonariuszy PPC. PPC może zwrócić się o nową wycenę elektrowni, uwzględniającą tym razem inne transakcje sprzedaży węgla brunatnego w UE (jak przewidziano w środkach przeciwdziałających praktykom monopolistycznym) oraz oferty otrzymane w nieudanym przetargu. PPC powinna oprócz tego wyznaczyć innego taksatora, który przedstawi opinię na temat uczciwości otrzymanych ofert. Jeżeli chodzi o jasność warunków sprzedaży, uzgodniono, że umowy kupna i sprzedaży nie będą obejmować mechanizmu podziału ryzyka, chociaż inne warunki będą mogły być negocjowane z inwestorami w trakcie procesu zbycia. Wszystkie te kroki zostaną podjęte w celu pomyślnego sfinalizowania procesu zbycia zgodnie z zobowiązaniami podjętymi w ramach postępowania antymonopolowego oraz w terminie przewidzianym na nowy przetarg.

Nowa procedura zbycia jest już w toku i przebiega zgodnie z harmonogramem. Na zaproszenie do wyrażenia zainteresowania odpowiedziało sześć przedsiębiorstw. Zorganizowano wirtualne

centrum danych zawierające umowy kupna i sprzedaży, które będą podstawą negocjacji. W nadchodzących miesiącach można spodziewać się ogłoszenia pierwszych umów kupna i sprzedaży, porozumienia w sprawie ich ostatecznych wersji, a następnie przedstawienia wiążących ofert. Oferty te muszą zostać zatwierdzone przez radę dyrektorów i walne zgromadzenie PPC przed upływem terminu zbycia, wyznaczonego na koniec czerwca 2019 r. Po wyrażeniu zgody na sprzedaż przez walne zgromadzenie PPC transakcja zostanie zatwierdzona przez grecki parlament. Korzystając z faktu, że transakcja zbycia przebiegała jak dotąd zgodnie z planem, ważne jest, aby utrzymać to tempo działania również w przyszłości.

Prywatyzacja

W dniu 7 marca 2019 r. uchwalono przepisy dotyczące restrukturyzacji spółki gazowniczej DEPA. Ustawodawstwo to toruje drogę do uzgodnionej transakcji prywatyzacyjnej. Istotne będzie zapewnienie, aby przepisy przejściowe w sprawie zatrudnienia zawarte w tych aktach prawnych przewidywały w dalszym ciągu utrzymanie obecnego stanu zatrudnienia.

W styczniu 2019 r. władze zgodziły się na szybkie wdrożenie szeregu działań mających usunąć przeszkody, które utrudniały udzielenie koncesji na autostradę Egnatia. Celem tych działań było umożliwienie postępów w transakcji, tak aby w ciągu 2019 r. można było uzyskać wiążące oferty, zgodnie ze zaktualizowanym planem rozwoju aktywów funduszu prywatyzacyjnego TAIPED. Uzgodnione działania, które miały być wdrożone do tej pory, zostały zrealizowane na tyle, na ile było to technicznie wykonalne. Dotyczy to w szczególności uchwalenia budżetu Egnatii, zakończenia procedury parlamentarnej dotyczącej mianowania jej dyrektora generalnego, przedłożenia przez Egnatię wszystkich bieżących akt do urzędu ds. koncesji na budowę tuneli oraz przedstawienia Komisji niezbędnych informacji na temat polityki opłat za przejazd autostradą. Należy kontynuować przyśpieszoną procedurę wydawania koncesji na budowę tunelu, aby wszystkie związane z tym kwestie zostały możliwie jak najszybciej rozstrzygnięte. W ogólnym ujęciu kluczowe znaczenie będzie miało zapewnienie nieprzerwanych postępów w transakcji, aby nie narazić na szwank pozytywnego obrazu programu prywatyzacji.

Administracja publiczna

W związku z nierównomiernymi postępami w powoływaniu kadry kierowniczej wyższego szczebla wdrożono szereg działań uzupełniających mających na celu modernizację administracji publicznej, w tym przyjęto ustawę, która umożliwi ścisłe powiązanie długoterminowego planu zatrudnienia ze średniookresową strategią fiskalną oraz określenie planu działania w sprawie ulepszenia systemu zaszeregowania pracowników (grec. *klados*). Od czasu przyjęcia w dniu 27 lutego 2019 r. sprawozdania ze wzmocnionego nadzoru władze wdrożyły najważniejsze działania związane z reformą ujednolicenia przepisów prawa, w tym wydały decyzję zatwierdzającą przetarg na „portal cyfrowy" oraz przedstawiły przepisy prawne dotyczące „centralnej komisji kodyfikacyjnej", która ma odgrywać kluczową rolę w nadzorowaniu procesu ujednolicania przepisów prawa. Władze potwierdziły ponadto, że liczba rekrutacji planowanych na 2019 r. jest zgodna z danymi zawartymi w planie zatrudnienia i pozwala wywiązać się w 2019 r. z zasady zastępowania odchodzących osób w proporcji jeden nowo zatrudniany pracownik na jednego odchodzącego. Plany obejmują przywrócenie równowagi w stosunku do 2018 r., jeżeli chodzi o liczbę pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony (około 1 000) – w 2018 r. przekroczono mianowicie regułę zastępowania odchodzących osób w proporcji 1:3. Uwzględniona jest także potrzeba zmniejszenia liczby

pracowników zatrudnionych na czas określony (o około 14 %), aby osiągnąć cel w zakresie kosztów wynagrodzeń wskazany w średniookresowej strategii fiskalnej.

Postępy we wdrażaniu zobowiązań szczegółowych wobec Eurogrupy, które miały być wykonane do końca 2018 r. (załącznik do oświadczenia Eurogrupy z dnia 22 czerwca 2018 r.)

25 marca 2019 r.

	Zobowiązanie	Stan obecny
1	**Cel budżetowy:** roczny budżet powinien osiągnąć średniookresową nadwyżkę pierwotną wynoszącą 3,5 % PKB.	Budżet na 2019 r. został przyjęty i jest zgodny z docelowym poziomem nadwyżki pierwotnej.
2	**Administracja skarbowa:** do końca 2018 r. liczba pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony w niezależnym urzędzie ds. dochodów publicznych (IAPR) miała osiągnąć 12 000.	Na koniec 2018 r. liczba pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony wynosiła 11 487, czyli była mniejsza od docelowej. Władze przyjęły następujące środki dodatkowe: • Plan działania (2019–2021): IAPR przyjął swój plan działania. • IT: porozumienie osiągnięte między GSIS a IAPR w sprawie rocznej puli środków przeznaczonych na usługi IAPR stanowi część budżetu GSIS. • Reforma HR: W dniu 6 marca 2019 r. przyjęto zmianę przepisów umożliwiającą ustanowienie systemu stopni zaszeregowania opartego na opisach stanowisk pracy (FEK A 48/2019, art. 64). Środek ten jest powiązany z obszarem reformy administracji publicznej (#16). • Odpowiedzialność za urzędników organów podatkowych i funkcjonariuszy służb celnych: uzgodnienie treści. Nowelizacja przyjęta w dniu 6 marca 2019 r. (FEK A 48/2019, art. 64). • Przenoszenie urzędników do IAPR w ramach programu mobilności: wymagane uchwalenie przepisów prawnych ułatwiających przenoszenie personelu do IAPR w ramach programu mobilności. Uzgodnienie treści. Nowelizacja przyjęta w dniu 6 marca 2019 r. (FEK A 48/2019, art. 64). • Wspólna decyzja ministerialna w sprawie „znaczników paliwa”: przyjęta (FEK B 803/2019, 7 marca 2019 r.). • Decyzja IAPR zawierająca ocenę opublikowana w greckim dzienniku urzędowym (FEK B 6225/2018).
3	**Zarządzanie finansami publicznymi:** niedopuszczenie do nagromadzenia nowych zaległości płatniczych.	Według danych z grudnia 2018 r. stan zaległości finansowych netto zmniejszył się od czasu zakończenia programu EMS. Dane styczniowe pokazują, że redukcja zaległości postępuje, chociaż powoli. W dalszej perspektywie potrzebne są jeszcze dodatkowe wysiłki, aby uregulować wcześniejsze zaległości płatnicze i uniknąć nagromadzenia nowych.
4	**Opieka zdrowotna:** otwarcie do końca 2018 r. co najmniej 120 ośrodków podstawowej opieki	Według najnowszych raportów na całym terytorium Grecji otwarto 120 jednostek podstawowej opieki zdrowotnej.

	Zobowiązanie	Stan obecny
	zdrowotnej.	
5	**Opieka zdrowotna:** utworzenie do końca 2018 r. głównego organu odpowiedzialnego za scentralizowane zamówienia (EKAPY).	EKAPY, główny organ odpowiedzialny za scentralizowane zamówienia, działa; wznowiono scentralizowane zamówienia publiczne.
6	**Kredyty zagrożone**: dalsze wdrażanie reform mających na celu uzdrowienie systemu bankowego, w tym wysiłki na rzecz rozwiązania problemu kredytów zagrożonych, poprzez trwałe zapewnienie skuteczności odpowiednich ram prawnych.	Kredyty objęte gwarancją państwową: uaktualniony plan działania przedłożono instytucjom europejskim; Uchwalono uzgodnioną nowelizację prawa. E-licytacje: w kontekście oceny wdrożenia kodeksu postępowania cywilnego, która ma się zakończyć przed końcem marca 2019 r., osiągnięto porozumienie, które rozwiązuje kwestię odraczania licytacji na mocy nakazu sądowego w związku z wniesieniem przez dłużnika petycji o zmianę ceny wywoławczej. Zaległe sprawy dotyczące niewypłacalności gospodarstw domowych: władze przedstawiły zaktualizowane dane przedstawiające zmiany stanu zaległości na przestrzeni 2018 r. Ustawy w sprawie sprzedaży i sekurytyzacji kredytów zagrożonych: niezbędne wyjaśnienia dotyczące wdrożenia ustawy nr 4354/2015 zostały przekazane greckiemu stowarzyszeniu bankowemu i opublikowane na stronach internetowych Ministerstwa Finansów. Ustawa o niewypłacalności gospodarstw domowych: władze uchwaliły system ochrony głównego miejsca zamieszkania. Nowy system może wprawdzie wesprzeć restrukturyzację kredytów zagrożonych, ale ryzyka dla stabilności finansowej i dyscypliny spłat zostały tylko w pewnym stopniu ograniczone, a nie całkowicie wyeliminowane. Konieczne będzie zatem ścisłe monitorowanie, a instytucje będą składać w tym kontekście sprawozdania w ramach wzmocnionego nadzoru. Oczekuje się, że w kontekście trzeciego cyklu wzmocnionego nadzoru usunięte zostaną przeszkody utrudniające prowadzenie e-licytacji i przedstawiony zostanie zaktualizowany plan działania pozwalający zmniejszyć liczbę zaległych spraw prowadzonych na podstawie ustawy o niewypłacalności gospodarstw domowych (*Katseli*), który będzie również uwzględniać zmienione ramy ochrony głównego miejsca zamieszkania.
7	**Ograniczenia w przepływie kapitału**: poluzowanie ograniczeń w przepływie kapitału zgodnie z planem działania z maja 2017 r.	Władze kontynuowały działania likwidujące ograniczenia w przepływie kapitału zgodnie z uzgodnionym planem działania.
8	**Obszar sprawiedliwości:** zakończenie do końca 2018 r. I etapu tworzenia systemu e-sprawiedliwości (OSDDY-PP).	Etap I tworzenia OSDDY-PP został zakończony. Wykonawca przekazał oficjalnie wszystkie wyniki do stycznia 2019 r.
9	**HFSF** opracuje do końca 2018 r. strategię wyjścia dotyczącą sprzedaży udziałów w czterech bankach o znaczeniu systemowym, a mandat komisji selekcyjnej HFSF zostanie dostosowany do mandatu HFSF.	Strategia wyjścia: rada generalna HFSF zatwierdziła ramy zbycia regulujące sprzedaż jego udziałów w czterech bankach systemowych. Przedłużenie mandatu komisji selekcyjnej: władze wyjaśniły, że ich zdaniem mandat komisji selekcyjnej HFSF jako organu odpowiada niedawno przedłużonemu mandatowi HFSF; potwierdziła to Rada Prawna Stanu, której opinia została zatwierdzona przez ministra finansów. Mianowania: pismem z dnia 14 marca skierowanym do ministra Grupa Robocza Eurogrupy zatwierdziła wszystkich nominatów na nieobsadzone stanowiska w zarządzie i radzie generalnej. Ministerstwo przygotowuje decyzje w sprawie mianowania tych osób.

	Zobowiązanie	Stan obecny
10	**Rynek pracy**: zapewnienie konkurencyjności poprzez coroczną rewaloryzację płacy minimalnej zgodnie z przepisami ustawy 4172/2013.	Władze zrewaloryzowały płacę minimalną zgodnie z procedurą określoną w art. 103 ustawy 4172/2013. W rezultacie podwyższono płacę minimalną o 10,9 % i zniesiono stawki płacy poniżej płacy minimalnej dla osób poniżej 25. roku życia (co oznacza wzrost o ok. 27 %). Skala tej podwyżki budzi niepokój, jeżeli chodzi o jej wpływ na perspektywy zatrudnienia (zwłaszcza w przypadku pracowników o niskich umiejętnościach zawodowych w młodym i podeszłym wieku) oraz na konkurencyjność w średnim okresie.
11	**System licencji inwestycyjnych:** przyjęcie wszystkich przepisów upoważniających do udzielania licencji inwestycyjnych.	Wszystkie odpowiednie przepisy zostały przyjęte w drodze wydania wspólnej decyzji ministerialnej (FEK/B/436 – 14.2.2019).
12	**Energia:** sfinalizowanie do końca 2018 r. uzgodnionej transakcji zbycia części przedsiębiorstwa Public Power Corporation wytwarzającej energię z węgla brunatnego.	Po niepowodzeniu procedury przetargowej władze przedstawiły zmienioną propozycję. Po jej szczegółowym przedyskutowaniu uzyskano jasność co do głównych elementów. W dniu 7 marca przyjęto nowelizację prawa energetycznego zawierającą przepisy umożliwiające zbycie. W dniu 8 marca przedłożono Komisji zaktualizowaną propozycję procedury przetargowej bazującą na przedyskutowanych warunkach. Propozycja ta przewiduje ponowne uruchomienie przyspieszonej procedury przetargowej, która ma zostać zakończona do maja 2019 r. Główne elementy wniosku to: • nowa wycena zakładów uwzględniająca podobne transakcje • umowa kupna i sprzedaży nie powinna zawierać odniesienia do mechanizmu podziału ryzyka • umowa kupna i sprzedaży będzie zatwierdzona przez parlament • rada dyrektorów i akcjonariusze PPC mają prawny obowiązek sfinalizowania transakcji W dniu 8 marca 2019 r. ogłoszono zaproszenie do wyrażenia zainteresowania i wezwanie do składania wiążących ofert. Działania pośrednie wdrożono zgodnie z harmonogramem. Otwarto wirtualne centrum danych zawierające pierwotne umowy kupna i sprzedaży. Dostęp do niego otrzymało 6 przedsiębiorstw, które odpowiedziały na zaproszenie do wyrażenia zainteresowania i podpisały umowę o zachowaniu poufności. Stworzono w ten sposób podstawę do dyskusji między inwestorami a PPC.
13	**Helleńska Korporacja ds. Aktywów i Udziałów (HCAP):** nieprzerwana realizacja planu strategicznego HCAP.	HCAP przygotowała plan strategiczny, który został zatwierdzony przez walne zgromadzenie w styczniu 2018 r. Na podstawie planu strategicznego jednostki zależne nienotowane na rynkach regulowanych przedstawiły HCAP zaktualizowane biznesplany. HCAP opracowała również korporacyjny biznesplan na lata 2019–2021 wdrażający plan strategiczny i określający kluczowe wskaźniki efektywności dla jednostek zależnych nienotowanych na rynkach regulowanych.
14	**HCAP:** zakończenie przeniesienia OAKA do HCAP i restrukturyzacji ETAD do końca 2018 r.	Zakończono restrukturyzację ETAD. Przeniesienie OAKA trwa dłużej niż początkowo planowano. Władze opracowały plan działania wskazujący konkretne działania, które mają zostać podjęte w 2019 r. w celu rozwiązania otwartych kwestii technicznych. Wydaje się to właściwe w świetle złożoności projektu. Komitet Rady Ministrów i HCAP rozpoczęły ponadto w dniu 21 lutego 2019 r. wdrażanie mechanizmu koordynacji w odniesieniu do

	Zobowiązanie	Stan obecny
		przedsiębiorstw państwowych.
15	**Przetargi:** nieprzerwana realizacja planu rozwoju aktywów TAIPED. Finalizacja transakcji dotyczących projektu Hellinikon, przedsiębiorstwa DESFA oraz koncesji dla międzynarodowego portu lotniczego w Atenach (AIA) do końca 2018 r.	Plan rozwoju aktywów: KYSOIP zatwierdziła uaktualniony plan rozwoju aktywów TAIPED-u w dniu 15 lutego (FEK 461, 15 lutego 2019 r.). *DESFA:* finansowa strona transakcji została sfinalizowana w dniu 20 grudnia 2018 r. *AIA:* umowa w sprawie przedłużenia koncesji dla AIA została ratyfikowana przez grecki parlament w dniu 14 lutego 2019 r., a płatności w ramach transakcji finansowej w wysokości 1,1 mld EUR plus oprocentowanie roczne w wysokości 10,3 % (które AIA uiszczał proporcjonalnie od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia zamknięcia transakcji) dokonano w dniu 22 lutego 2019 r., co sfinalizowało transakcję. *Hellinikon:* wystąpiły pewne opóźnienia w realizacji projektu, dotyczące głównie udzielenia koncesji na prowadzenie kasyna oraz zatwierdzenia studiów miejskiego planowania przestrzennego i badań środowiskowych. Główne etapy pośrednie: (i) w dniu 22 lutego opublikowano w internecie zaproszenie do składania wniosków o koncesję na prowadzenie kasyna; (ii) w dniu 6 lutego 2019 r. inwestorzy przedłożyli greckim władzom analizy dotyczące strefy miejskiego planowania przestrzennego, strefy zabudowy oraz parku, a w dniu 18 lutego – zintegrowaną ocenę oddziaływania na środowisko. Zintegrowana ocena oddziaływania na środowisko została złożona w elektronicznym rejestrze środowiskowym, po wniesieniu niezbędnych korekt, w dniu 25 lutego 2019 r. Konsultacje publiczne rozpoczęły się dnia 21 marca 2019 r. *DEPA:* w dniu 7 marca 2019 r. uchwalono przepisy dotyczące restrukturyzacji spółki DEPA. Ustawodawstwo to toruje drogę do uzgodnionej transakcji prywatyzacyjnej. Istotne będzie zapewnienie, aby przepisy przejściowe w sprawie zatrudnienia zawarte w tych aktach prawnych przewidywały w dalszym ciągu utrzymanie obecnego stanu zatrudnienia. *Egnatia*: zrealizowano wszystkie działania znajdujące się w wykazie uzgodnionym między władzami greckimi a instytucjami, które to działania miały na celu naprawę sytuacji w zakresie koncesji Egnatii. Do rozwiązania pozostają jeszcze tylko kwestie techniczne, po czym Egnatia będzie mogła przystąpić do budowy wszystkich pozostałych stacji poboru opłat za przejazd; należy kontynuować wzmożone wysiłki, aby uzyskać jednoznaczne informacje zwrotne w sprawie koncesji na budowę tunelu.
16	**Administracja publiczna – mianowania:** kontynuacja reform modernizujących administrację publiczną. W ramach tych wysiłków Grecja powinna dokończyć reformy mające na celu unowocześnienie zarządzania zasobami ludzkimi w sektorze publicznym, w szczególności mianować generalnych sekretarzy administracyjnych i wszystkich dyrektorów generalnych zgodnie z ustawą 4369/2016 do końca 2018 r.	Dyrektorzy generalni: dokonano już wszystkich nominacji (na 90 stanowisk). Sekretarze administracyjni: do tej pory nie dokonano ani jednego mianowania (spośród 69 wymaganych); w ramach działań uzupełniających władze przyjęły ustawę o rekrutacji strategicznej (która m.in. powiązała plan zatrudnienia ze średniookresową strategią fiskalną) oraz wzmocniły kompetencje ministerstwa ds. reformy administracji, a także: (i) przedstawiły zaktualizowany harmonogram ukończenia naboru sekretarzy administracyjnych do końca 2019 r.; (ii) uzgodniły z Komisją metody niezależnej oceny cykli mianowania sekretarzy administracyjnych i dyrektorów generalnych, które mają zostać ukończone do czerwca 2019 r., przy czym środki następcze mają być przyjęte do września 2019 r.; (iii) zobowiązały się do konkretnego planu działania dotyczącego ulepszenia systemu zaszeregowania pracowników (grec. *klados*); (iv) zobowiązały się do zaktualizowania bazy danych *apografi*, aby zawierała ona także informacje na temat przepływów stałego personelu oraz uwzględniała kategorię pracowników zatrudnionych w podmiotach prawa prywatnego na czas określony, którzy są opłacani z narodowych strategicznych ram odniesienia lub z innych źródeł; (v) zobowiązały się do ogłoszenia do końca marca 2019 r. pierwszych zaproszeń do zgłaszania kandydatur na stanowiska kierowników działów. W ramach środków uzupełniających władze zakończyły następujące działania: w związku z ujednoliceniem przepisów prawa przyjęto decyzję zatwierdzającą przetarg na „portal cyfrowy” (5 marca 2019 r.). Przepisy prawne

	Zobowiązanie	Stan obecny
		dotyczące „centralnej komisji kodyfikacyjnej” poddano konsultacji publicznej i przedłożono parlamentowi (w dniu 26 marca 2019 r.). W związku ze znaczącą reformą zasobów ludzkich w administracji podatkowej władze przyjęły w dniu 6 marca 2019 r. nowelizację, która umożliwia pierwszy etap wprowadzenia w IAPR powiązania między stopniem zaszeregowania a opisami stanowisk (FEK A 48/2019, art. 64) . Prowadzone są rozmowy z władzami w sprawie postanowień dotyczących wynagrodzeń zawartych w projekcie ustawy ministerstwa gospodarki i rozwoju. Instytucje wyraziły obawy, że proponowana zmiana dotycząca rozszerzenia tzw. „różnicy osobistej” może podważyć ogólne zasady leżące u podstaw reformy ustanawiającej jednolitą siatkę płac.